

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 11. lokakuuta 2022
(OR. en)

11951/22

LIMITE

CO EUR-PREP 22

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Asia: Eurooppa-neuvoston kokous (20. ja 21. lokakuuta 2022)
– Ehdotus päätelmiksi

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston työjärjestyksen 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti ehdotus päätelmiksi. Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja on valmistellut ehdotuksen tiiviissä yhteistyössä neuvoston puheenjohtajana kyseisellä puolivuotiskaudella toimivaa jäsenvaltiota edustavan Eurooppa-neuvoston jäsenen ja komission puheenjohtajan kanssa.

I UKRAINA JA VENÄJÄ

Venäjän kärjistämä hyökkäys

1. Eurooppa-neuvosto käsitteli Venäjän kärjistämää hyökkäyssotaa, joka vaarantaa rauhan ja turvallisuuden Euroopassa ja koko maailmassa.

Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi Venäjän äskettäiset summittaiset ohjusiskut siviilejä vastaan Kiovassa ja eri puolilla Ukrainaa.
2. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen 30. syyskuuta 2022 antamansa julkilausuman ja toistaa, että se kieltäytyy jyrkästi tunnustamasta Ukrainan Donetskin, Luhanskin, Zaporizžjan ja Hersonin alueiden laitonta liittämistä Venäjään ja tuomitsee sen yksiselitteisesti. Kuten Krimin tapauksessa, Euroopan unioni ei koskaan tunnusta tätä laitonta liittämistä.
3. Venäjän yksipuoliset päätökset ovat tarkoituksellisesti YK:n peruskirjan vastaisia ja rikkovat räikeästi sääntöihin perustuvaa kansainvälistä järjestystä. Ne eivät oikeuta Venäjää mihinkään toimiin Ukrainan alueella. Eurooppa-neuvosto vaatii YK:n kansainvälisen tuomioistuimen tuomion mukaisesti Venäjää vetämään välittömästi, täysimääräisesti ja ehdoitta kaikki joukkonsa ja sotilaskalustonsa koko Ukrainan alueelta ja pidättymään hybriditoiminnasta Ukrainan alueella.
4. Ukrainalaisia vastaan tehdyt sotarikokset, joista on yhä enemmän näyttöä, ja siviili-infrastruktuurin jatkuva tuhoaminen rikkovat räikeästi kansainvälistä oikeutta. Euroopan unioni toistaa vakaan aikomuksensa saattaa Venäjä ja kaikki rikoksiin syyllistyneet vastuuseen. Eurooppa-neuvosto panee merkille Ukrainan pyrkimykset varmistaa vastuuvellvollisuus ja sen kehotuksen perustaa Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevä erityistuomioistuin. Se kehottaa ulkoasiainedustajaa ja komissiota tutkimaan vaihtoehtoja, jotta voidaan varmistaa oikeudenmukainen ja tehokas oikeudenkäynti rikoksiin syyllistyneitä vastaan.

5. Eurooppa-neuvosto vahvistaa täyden tukensa Ukrainan itsenäisyydelle, suvereniteetille ja alueelliselle koskemattomuudelle. YK:n peruskirjan ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti Ukraina käyttää sille kuuluvaa oikeutta puolustautua Venäjän hyökkäystä vastaan. Sillä on oikeus vapauttaa kaikki miehityt alueet kansainvälisesti tunnustettujen rajojensa sisällä ja saada ne jälleen täysin hallintaansa. Eurooppa-neuvosto pitää Venäjän uhkauksia konfliktin uutena kärjistämisenä.
6. Euroopan unioni pitää kiinni kannastaan ja aikoo seisoa Ukrainan rinnalla niin kauan kuin on tarpeen. Se aikoo jatkaa poliittisen, sotilaallisen ja taloudellisen tuen antamista Ukrainalle, myös sen likviditeettitarpeisiin, ja tehostaa humanitaarisia toimiaan sekä talveen varautumista. Eurooppa-neuvosto kehottaa hyväksymään pikaisesti jäljellä olevat 3 miljardia euroa Ukrainalle annettavasta makrotaloudellisesta rahoitusavusta. Se kehottaa komissiota hyödyntämään sisämarkkinoiden koko potentiaalia Ukrainan tukemiseksi. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille yhteisymmärryksen Ukrainaa tukevan EU:n sotilaallisen neuvontaoperaation käynnistämisestä.
7. Euroopan unioni tukee päättäväisesti Ukrainan jälleenrakentamista yhdessä kansainvälisten kumppaneiden ja rahoituslaitosten kanssa. Eurooppa-neuvosto keskusteli Berliinissä 25. lokakuuta 2022 pidettävää konferenssia silmällä pitäen jälleenrakennustoimien hallinnoinnista ja rahoituksesta ja muun muassa ehdollisuudesta.
8. Euroopan unioni on tiukentanut Venäjän vastaisia rajoittavia toimenpiteitään. Eurooppa-neuvosto keskusteli siitä, miten Venäjää voitaisiin vielä enemmän kollektiivisesti painostaa lopettamaan hyökkäyssotansa.

Ruokaturva

9. Venäjän hyökkäyssota on käynnistänyt maailmanlaajuisen ruokakriisin, joka aiheuttaa maataloustuotannon, toimitusketjujen ja kaupan häiriöitä. Nämä ovat nostaneet elintarvikkeiden ja lannoitteiden maailmanmarkkinahinnat ennennäkemättömälle tasolle. Euroopan unioni aikoo edelleen helpottaa Ukrainan maataloustuotteiden vientiä solidaarisuuskaistojen kautta sekä maataloustuotteiden ja lannoitteiden maailmanlaajuista saatavuutta maissa, joissa tarve on suurin. Eurooppa-neuvosto tukee YK:n pääsihteerin kehotusta jatkaa YK:n Mustanmeren viljasopimusta sen nykyisen, marraskuussa päättyvän kauden jälkeen.

Kriittiset infrastruktuurit

10. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi kriittiseen infrastruktuuriin, kuten Nord Stream -putkistoihin, kohdistetun sabotaasin. Euroopan unioni aikoo vastata yhtenäisesti ja määrätietoisesti kaikkiin kriittiseen infrastruktuuriin tahallisesti aiheutettuihin häiriöihin ja muihin hybriditoimiin. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvoston puheenjohtajavaltiota tehostamaan toimia, joilla helpotetaan jäsenvaltioiden yhteistyötä kriittisen infrastruktuurin turvaamiseksi, ja kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan valmiuttaan muun muassa panemalla pikaisesti täytäntöön kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin.

II ENERGIA

11. Venäjä käyttää energiaa aseena heikentääkseen Euroopan unionin päättäväisyyttä ja taloudellista voimaa. Toimia energian kysynnän vähentämiseksi, toimitusvarmuuden varmistamiseksi ja korkeiden hintojen kuluttajiin kohdistuvien vaikutusten lieventämiseksi on jatkettava ja tehostettava.
12. Käynnissä olevan kriisin vuoksi Eurooppa-neuvosto on sopinut seuraavista toimista:
- nopeutetaan neuvotteluja luotettavien kumppanien kanssa tavoitteena luoda molempia osapuolia hyödyttäviä kumppanuuksia, joilla varmistetaan energian toimitusvarmuus ja jotka johtavat Euroopan unionin tuontihintojen alenemiseen, erityisesti EU:n energianhankintafoorumien avulla, ja hyödynnetään kaikin tavoin unionin yhteistä poliittista ja taloudellista painoa;
 - koordinoidaan toimia seuraavaan täyttökauteen valmistautumiseksi;
 - kehitetään uusi vertailuarvo, joka vastaa tarkemmin kaasumarkkinoiden olosuhteita;
 - *pm: puututaan energiamarkkinoiden likviditeettiongelmiin ja liialliseen epävakauteen*
 - *pm: tilapäiset markkinainterventiot*

13. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota kiirehtimään sähkömarkkinoiden rakenneuudistusta ja etenemään kohti täysimittaista energiaunionia, joka palvelisi Euroopan energiaomavaraisuuden ja ilmastonutraaliuden tavoitteita.

III TALOUSASIA

14. Eurooppa-neuvosto tarkasteli taloustilannetta. Venäjä käyttää energiaa aseena, mikä jarruttaa kasvua ja luo hintoihin kohdistuvaa nousupainetta. Pyrimme määrätietoisesti lieventämään kansalaisiin ja yrityksiin kohdistuvia vaikutuksia.
15. Ensisijaisena tavoitteenamme on suojella yhteiskuntiemme haavoittuvimmassa asemassa olevia siten, että samalla turvataan Euroopan maailmanlaajuinen kilpailukyky ja säilytetään tasapuoliset toimintaedellytykset ja sisämarkkinoiden eheys. Kaikki asiaankuuluvat kansallisen ja EU:n tason välineet olisi otettava käyttöön talouksiemme häiriönsietokyvyn parantamiseksi. Olemme sitoutuneet poliittisten toimiemme tiiviiseen koordinointiin, ja olemme valmiita kehittämään tarvittaessa yhteisiä Euroopan tason ratkaisuja.

IV ULKOSUHTEET

16. Eurooppa-neuvosto keskusteli Euroopan unionin suhteista Aasiaan ja 14. joulukuuta 2022 pidettävän EU:n ja ASEANin juhlahuippukokouksen valmisteluista. Huippukokous tarjoaa tilaisuuden syventää edelleen EU:n strategista kumppanuutta ASEANin kanssa ja painottaa yhteistä sitoutumistamme kansainväliseen oikeuteen ja kansainvälisesti sovittuihin normeihin ja standardeihin, sekä korostaa niiden yhteisten etujen merkitystä, jotka sitovat alueemme pitkäaikaiseen kumppanuuteen. Eurooppa-neuvosto kävi strategisen keskustelun myös Euroopan unionin suhteista Kiinaan.

17. Eurooppa-neuvosto arvioi Sharm el-Sheikhissä pidettävän YK:n vuoden 2022 ilmastokokouksen (COP27) valmisteluja ja korosti, että maailmanlaajuisia toimia on erittäin kiireellisesti tehostettava, jotta voitaisiin puuttua ilmastohätätilaan, joka ilmenee yhä voimakkaampina ja useammin toistuvina sään ääri-ilmiöinä, kuten helleaaltoina, maastopaloina ja tulvina, kaikkialla maailmassa. Montrealissa järjestettävää biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen 15. osapuolikokousta (toinen osa) silmällä pitäen Eurooppa-neuvosto kehotti myös hyväksymään kunnianhimoisen, kattavan ja muutosvoimaisen maailmanlaajuisen biodiversiteettikehyksen vuoden 2020 jälkeiselle ajalle, jotta voitaisiin pysäyttää biodiversiteetin köyhtyminen ja saada suuntaus kääntymään.
-